

FRIEDRICH WILHELM JOSEPH SCHELLING

(1775 – 1854)

240. výročí narození

Dne **27. ledna 1775** se narodil německý filozof, představitel německého klasického idealismu, **Friedrich Wilhelm Joseph Schelling**.

Pocházel z malého města Leonberg, blízko Stuttgartu z rodiny kaplana a profesora orientalistiky v klášterní škole. Navštěvoval školu, kde otec učil, následně latinskou školu v Nuertingenu (1783-1784), kde se seznámil s mladým básníkem **Friedrichem Hölderlinem**. V 15 letech nastoupil na tübingské protestantské učiliště ve Württembersku, kde studoval církevní dějiny a učení starověkých řeckých filozofů. Zde se stal spolubydlicím Georga Hegela i Friedricha Hölderlina, ti tři se stali dobrými přáteli. Postupně se jeho zájem přesunul od teologie k filozofii, roku 1792 absolvoval filozofickou fakultu, roku 1795 dokončil i teologii. **Habilitoval roku 1798 na univerzitě v Jeně** a později doporučením Goethovým stal se též profesorem. V Jeně vzniklo dílo **Systém transcendentálního idealismu**. Roku 1803 byl povolán do Würzburgu, poté přešel **do Mnichova jako generální sekretář tamní akademie**. Roku 1806 byl povýšen **do šlechtického stavu**. Krátce přednášel ve Stuttgartu, poté **sedm let na univerzitě v Erlangenu** (1820-1827). V roce 1840 byl povolán do Berlína jakožto člen akademie věd. Zde též přednášel na universitě až do roku 1846, rozmrzen však literárními poměry, vzdal se profesury a **žil střídavě na rozličných místech v Německu. Zemřel 20. srpna 1854** v Bad Ragazu, lázeňském místě ve Švýcarsku, kam se odebral za zotavením.

Jeho myšlení ovlivněné romantismem zdůrazňuje intuici nad rozumem, směřuje k emocionalitě a přírodě. Ve své přírodní filozofii dospěl k pochopení dynamismu a stupňovitého uspořádání přírody, která směřuje k člověku a duchu. Základní tezí jeho filozofie identity je **dvoupólovost světa**; jedním směrem převažuje subjektivní čili ideový svět (duch a dějiny), druhým směrem objektivní svět čili příroda. V pozdní fázi svého vývoje se zabýval zejména **problematikou lidské svobody**, v souvislosti se souběžnými výzkumy mytologie a náboženství začala jeho díla **prostupovat mystika a iracionalismus**. V poslední fázi svého vývoje byl považován **za jednoho ze zakladatelů iracionalistického myšlení 2. poloviny 19. století** (působil na A. Schopenhauera a F. Nietzscheho). Ovlivnil rovněž filozofii života, filozofickou antropologii M. Schelera i existencialismus.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Friedrich Wilhelm Joseph Schelling: Filosofická zkoumání bytnosti lidské svobody a s tím souvisejících předmětů; Philosophie und Religion; Výbor z díla; Věky světa; Drobné spisy a fragmenty.

Milan Sobotka: Schelling a Hegel: studie k světonázorovému a metodologickému vývoji v německé klasické filozofii

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

